

Kulturarvets digitalisering - Vad, varför, hur?

Karin Glasemann - Operativ Chef

karin.glasemann@wikimedia.se

WIKIMEDIA
SVERIGE

2025-11-19

Lunds universitet

Ett sammanlänkat kulturarv.

Förutsättningar och praxis för att göra samlingar digitalt tillgängliga för alla

WIKIMEDIA
SVERIGE

2025-11-19

Lunds universitet

Ett sammanlänkat kulturarv.

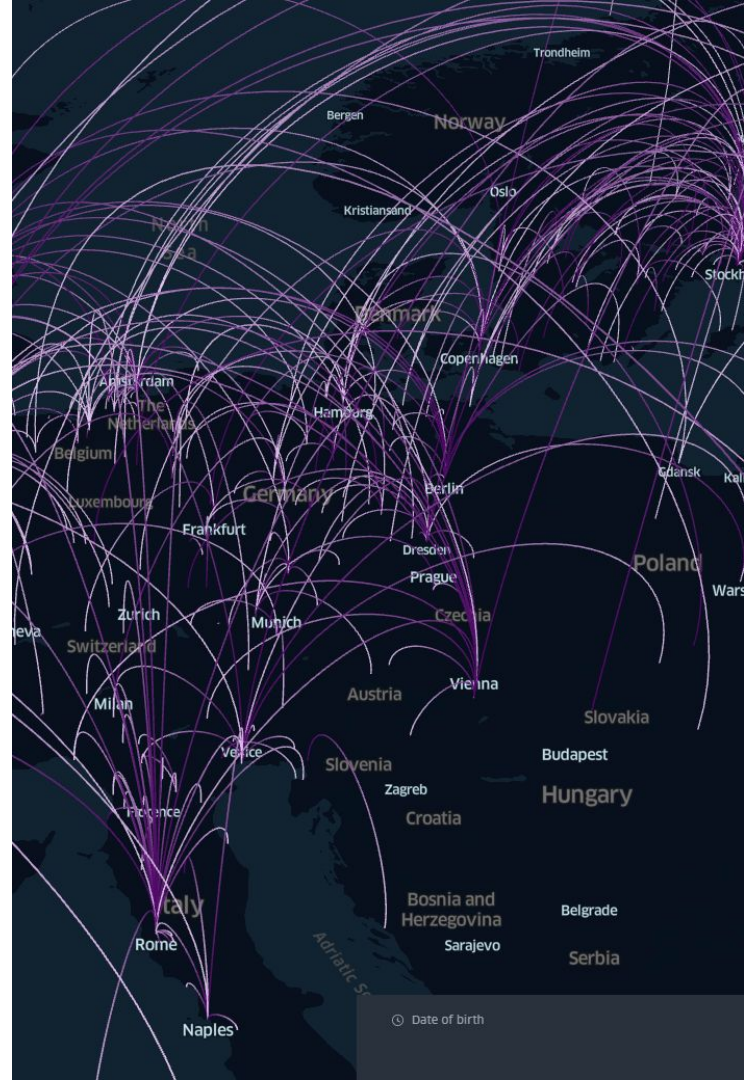
Vad betyder sammanlänkat kulturarv?

Varför behövs det?

Hur jobbar vi för en högre grad av
sammanlänkning?

<https://byabbe.se/datadriven-samlingsforskning/kartor/konstnarsliv.html>

Vad betyder ett sammanlänkat kulturarv?

WIKIMEDIA
SVERIGE

Nationell strategi för digitalt kulturarv:

"När det **digitala kulturarvet publiceras** på internet behöver det ske på ett sätt som **möjliggör datautbyte** och **sammanlänkning** mellan datamängder, [...]"

De principer och metoder för sammanlänkning av datamängder på internet som förespråkas i dag kallas länkade öppna data."

Nationell strategi för digitalt kulturarv [Elektronisk resurs]. (2024). Visby:
Riksantikvarieämbetet
<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:raa:diva-8498>

För att kunna sammanlänkas, måste kulturarvet vara digitaliserat

Gunnar Asplund, Villa Snellman, Fasadskiss. 1917 ARKM.1988-02-6937, Public Domain

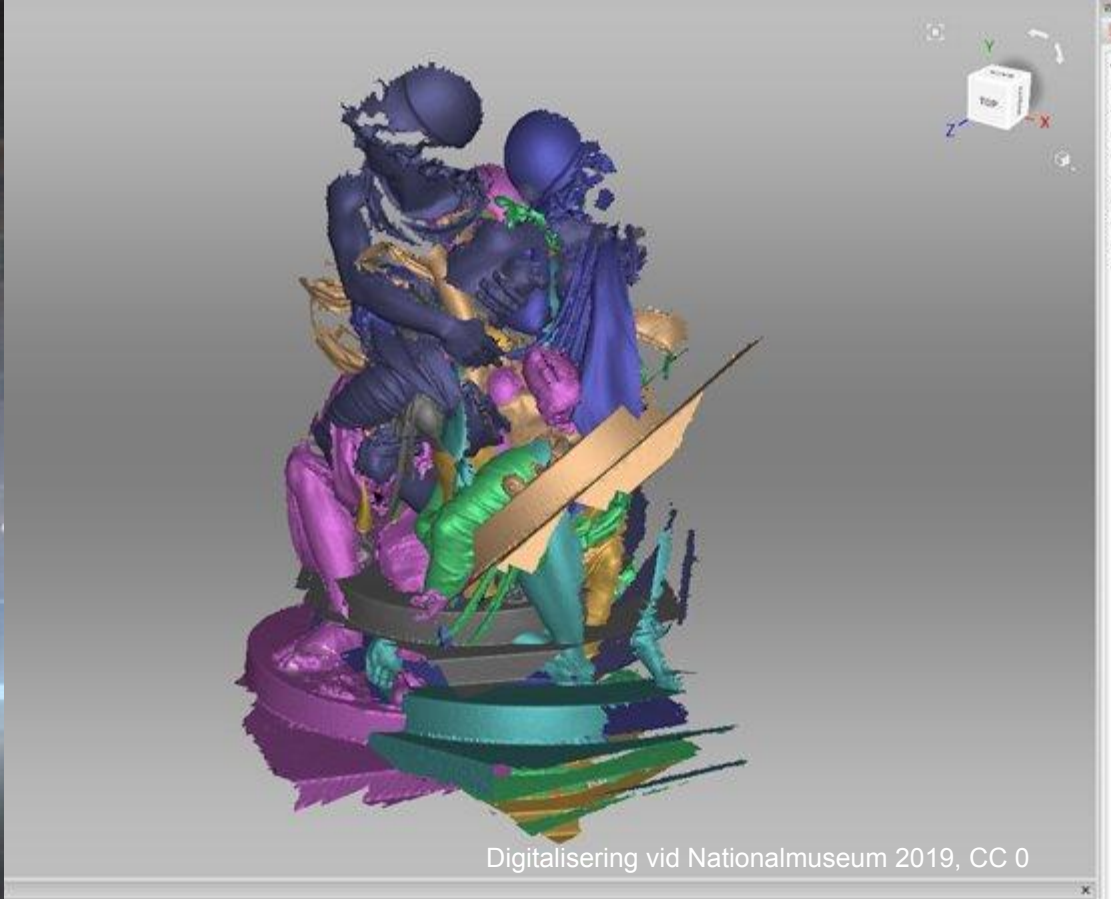
Vad betyder digitaliserat?

WIKIMEDIA
SVERIGE

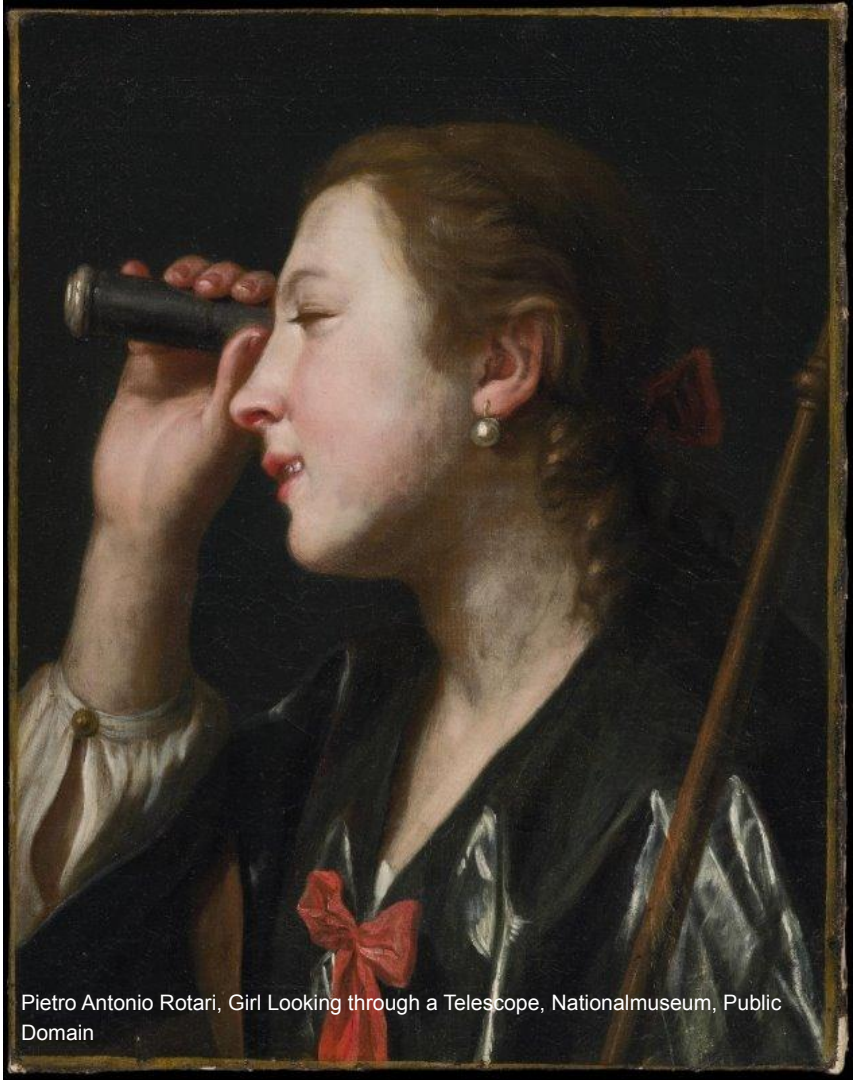
Digitalisering vid Nationalmuseum 2016; Foto: Nationalmuseum, CC BY SA

Digitalisering vid Nationalmuseum 2019, CC 0

Vad betyder digitaliserat?

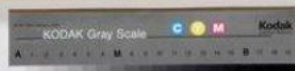
- Digital representation
- Strukturerade, beskrivande metadata
- Tillgänglig online
- Maskinläsbar
- Långtidsarkiverat

Pietro Antonio Rotari, Girl Looking through a Telescope, Nationalmuseum, Public Domain

Maskinläsbar?

- Samlingsförvaltningssystem organiserade som traditionella arkiv
- Främst för ett internt behov, dokumenterar en samling i taget
- Olika fokus och prioriteringar, beroende på vad museet samlar, eller vem som registrerade
- Ofta är all information bara inlagd som text

tryck, Damen med slöjan

Roslin, Alexander

Malmö Museum

Konstutställning 5 april 1966 'Damen med slöjan'

Örebro Kuriren

Örebro County Museum

Damen med slöjan. Konstnärens maka Suzanne Roslin

Alexander Roslin

Nationalmuseum Sweden

[Bra att veta](#)

[Alla metadata](#)

Utgivare

Postmuseum

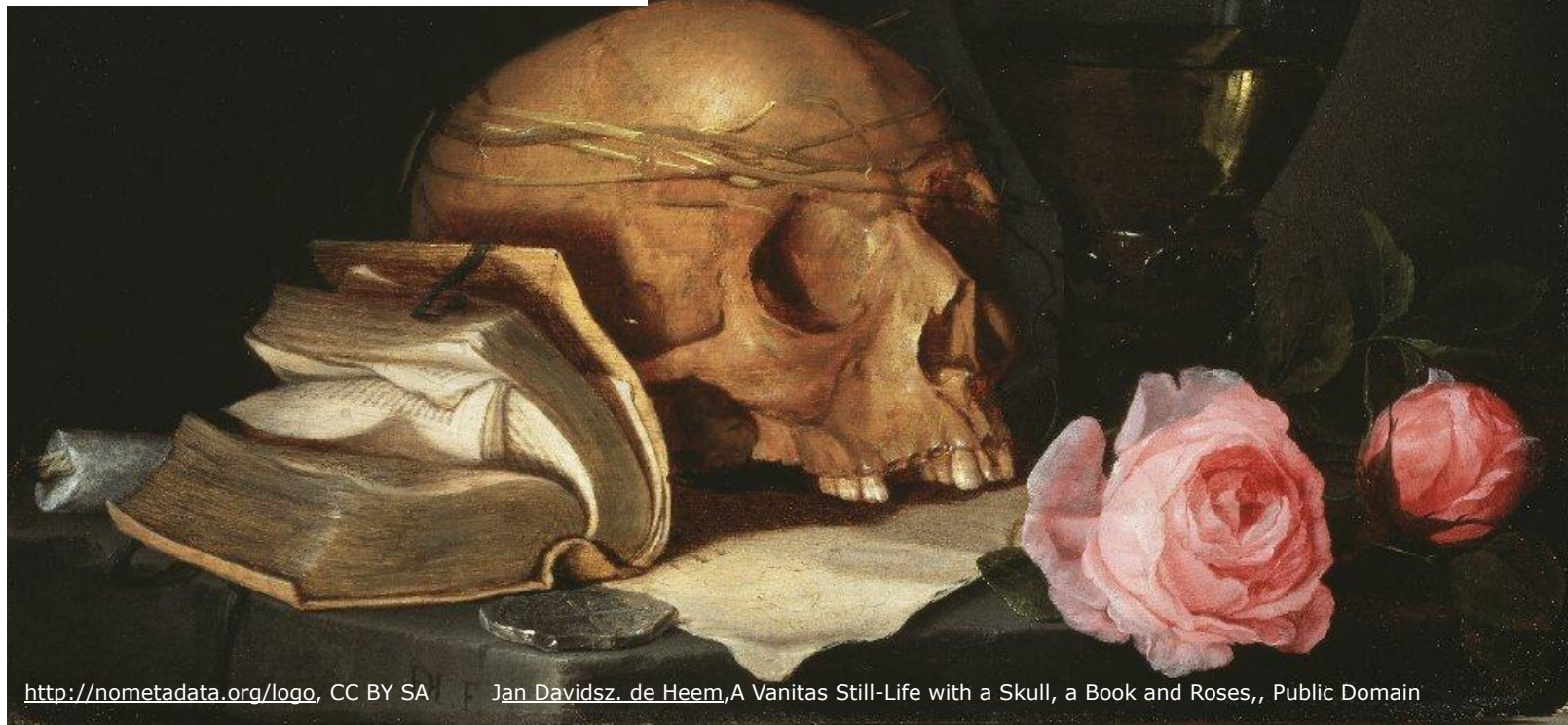
Ämne

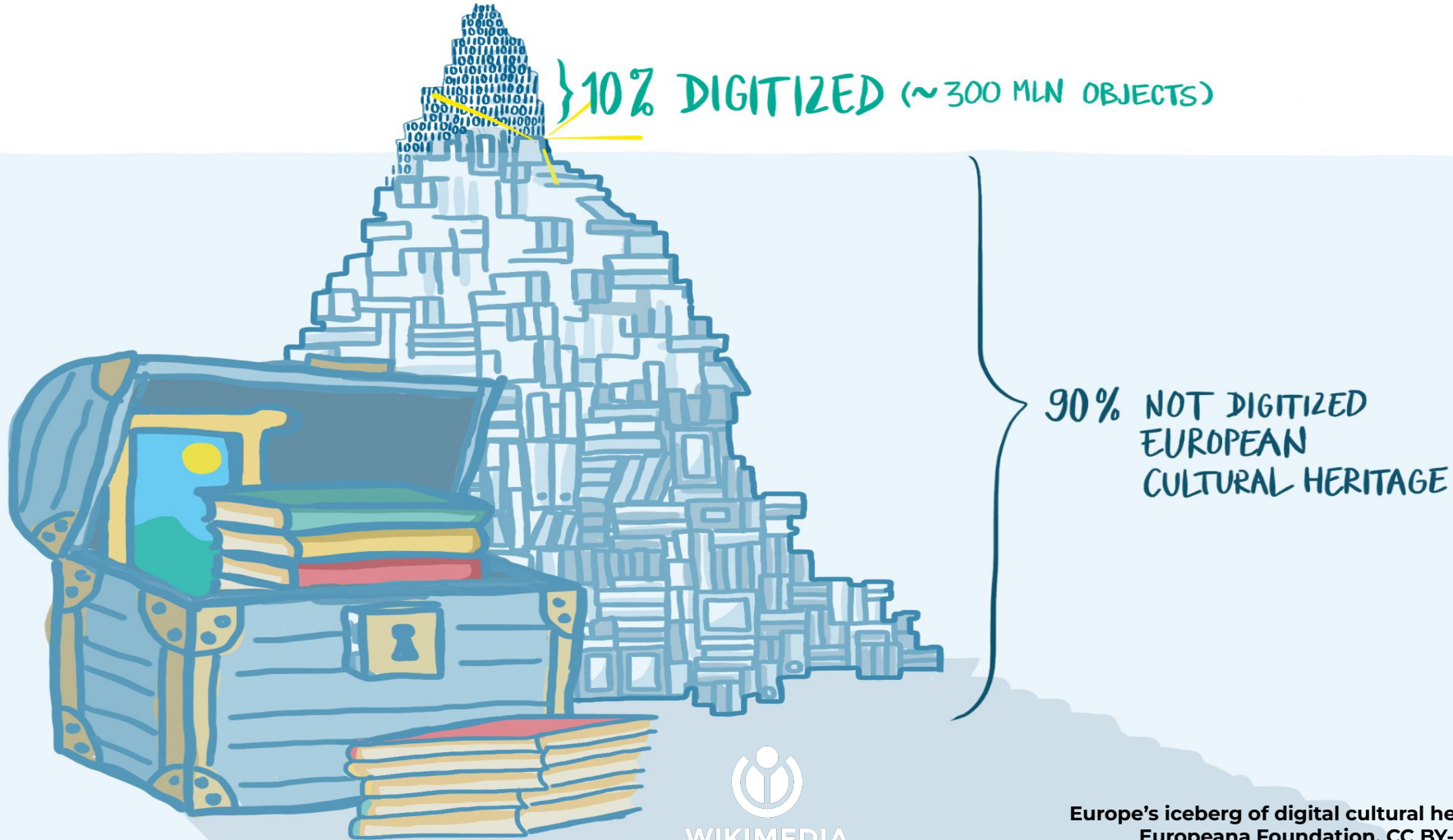
Kulturhistoria ; Gustaviansk konst

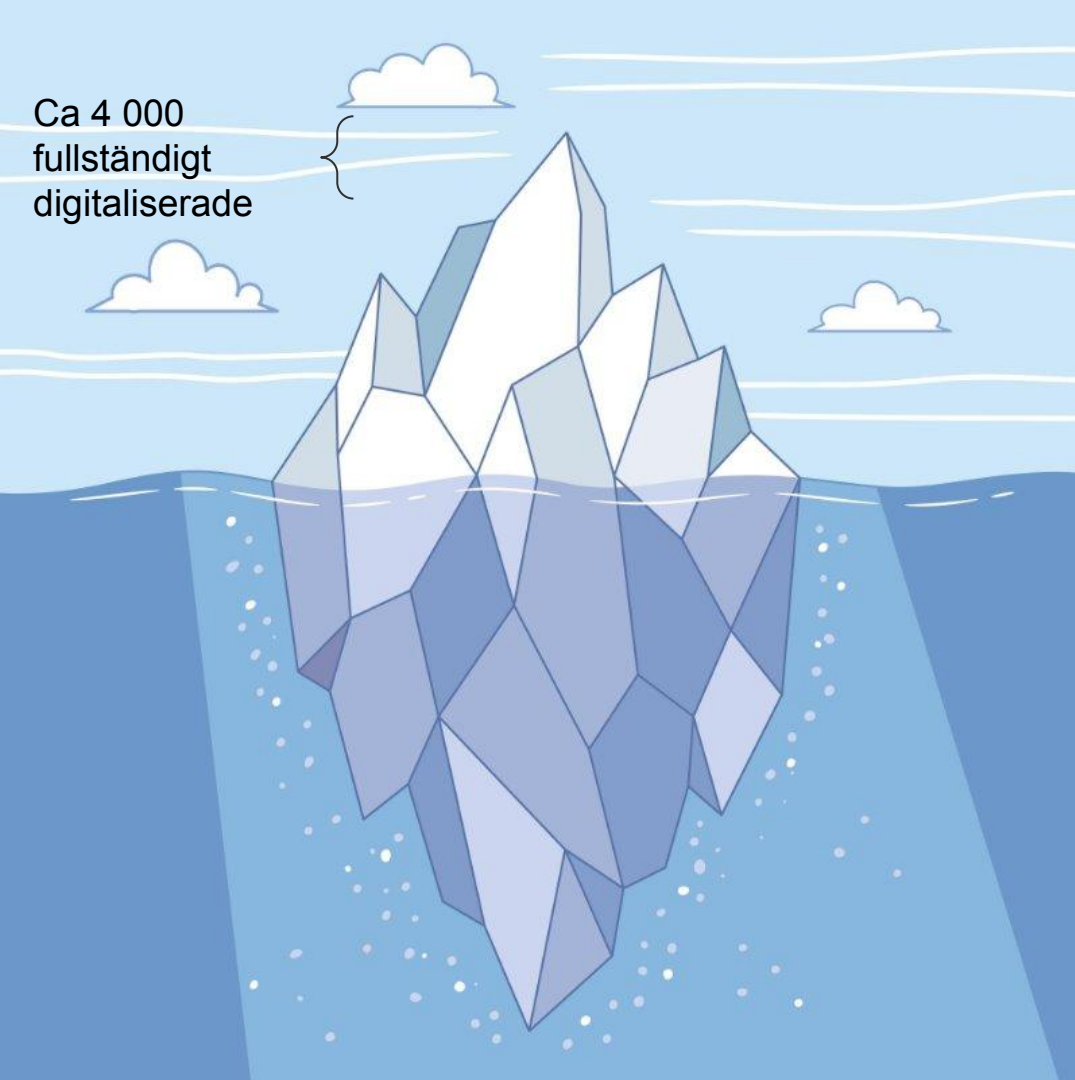
Typ av objekt

Frimärken (ostämplade) (PM II65a3) ; Frimärkstillverkning (PM II65) ; Postväsen (OU 205) ; Frimärke ; [Frimärke](#)

NO METADaTa
NO FUTURE

Ca 4 000
fullständigt
digitaliserade

Ca. 450 000
registrerat i
någon form

Ca. 4 000 000
föremål i samlingen

Ca 80 000
tillgänglig
med text
och bild

Hur ökar vi maskinläsbarheten ?

- Metadata
- Auktoritetsdata
- Länkade data

Exempel på länkade öppna data

[Wikidata](#)

[K-samsök](#) – länkade data från kulturarvsområdet

[Kulturnav](#) länkade öppna auktoriteter och vokabulärer för kulturarvet

[Europeana](#), Europas aggeragator för kulturarvsdata

Claes Grundström, Skiss från Oratorio Dei Pellegrini, Italien, omkring 1880, ArkDes, Public Domain

Varför behövs ett sammenlänkat kulturarv?

WIKIMEDIA
SVERIGE

Varför behövs ett sammanlänkat kulturarv?

- Svårt att söka eller analysera information i samlingar från olika museer och arkiv
- Användarna måste sätta sig in i många olika datamodeller och system
- Data har ofta registreras en lång tid, med varierande djup och kvalité

Gunnar Asplund Skandiabiografen, Stockholm 1923, ArkDes, Public Domain

nationalmuseum

[Hem](#) / [Samlingar](#) / [Föremål](#)

Föremål

Sök i samlingarna

Samlingen

digitaltmuseum.se ↗ArkDes på
DigitaltMuseum

Restaurang Paradiset, Stockholmsutställningen 1930.
Arkitekt: Gunnar Asplund. Illustratör: Rudolf Persson. ArkDes
samling.

Delar av ArkDes material från samlingarna är tillgängligt och
sökbart i digital form på DigitaltMuseum.

Varför behövs ett sammanlänkat kulturav?

- Ökad tillgänglighet och återanvändning
- Bättre sammanhang och kontext
- Enklare samverkan mellan institutioner
- Bevarande och spårbarhet
- Data för digitala humaniora

Gunnar Asplund Skandiabiografen, Stockholm 1923, ArkDes,
Public Domain

Hur jobbar vi för en högre grad av sammanlänkning?

WIKIMEDIA
SVERIGE

Ett nätverk av platser – Öppna länkade bebyggelsedata som forskningsinfrastruktur

Ett nätverk av platser

- förenkla för forskare och allmänhet att hitta, förstå och använda relevant information på tvärs över institutionernas samlingar
- auktoritetsplattformarna Kulturnav, K-samsök och Wikidata

Ralph Erskine, An Ecological Arctic Town, CC-BY.
Beskuren., ArkDes, ARKM.1986-17-0362,

Ett nätverk av platser

- Kulturarvet är splittrat och behöver göras maskinläsbart för att kunna länkas samman.
- Kulturarvet är stökigt och behöver rensas och systematiseras för att bli sökbar

Kulturarvsdata är stökigt.

Byggnader, utvidgad sökning

Sök Rapport Visa Hjälp Nollställ

Infakta Gruppering Konstruktion Byggnadsdelar Skydd och service Historik Diver Administration Paramet Off

Samling = 1

Välj önskat/önskade objekt i listan:

Identifikationsnr	Byggnad - benämning	Lokal/namn	Nuvarande placering	Övrig information
ARKM.B00001	Alviksstrand Kontorsstad		Uppland, Stockholm, Bromma, Alvik, Alvik 1:18.1, Gustavslundsv...	Fältkomplettering har även utförts av.MJ.
ARKM.B00002	Flerbostadshus		Uppland, Stockholm, Hässelby Gård, Gyllenlädret 2, Kvarnhagsga...	Hjälp att finna fastigetsbeteckningar av arkitekt Dag Ahlberg, ...
ARKM.B00003	Laboratorium	Primus AB	Stockholm, Stockholm, Lilla Essingen, Lilla Essingen (Sverige)	
ARKM.B00004	Bodar för julmarknad	Stortorget	Uppland, Stockholm, Gamla Stan, Stortorget	
ARKM.B00005	Studentbostäder	Starrbäcksä...	Uppland, Stockholm, Ladugårdsgärdet, Svea artilleri 9, Löjtnantsg...	Ansvarig konstruktör vid ELU - konsult har varit Ulf Johansson.
ARKM.B00006	Flerbostadshus (hus 3 - 8)	Starrbäcksä...	Uppland, Stockholm, Ladugårdsgärdet, Svea artilleri 4, Starrängsr...	Som gatuaadresser har också Löjtnantsgatan och Bo Bergmans ...
ARKM.B00007	Flerbostadshus- daghem	Starrbäcksä...	Uppland, Stockholm, Ladugårdsgärdet, Svea artilleri 5, Starrängsr...	Som gatuaadress har också Löjtnantsgatan registrerats. Ansvari...
ARKM.B00008	Kontorsbyggnad	Starrbäcksä...	Uppland, Stockholm, Ladugårdsgärdet, Svea artilleri 8, Löjtnantsg...	
ARKM.B00009	Hotell - Bostäder för studerande vid Militärh...	Starrbäcksä...	Uppland, Stockholm, Ladugårdsgärdet, Svea artilleri 7, Jungfruga...	Som gatuaadress har också Bo Bergmans gata registrerats. K A ...
ARKM.B00010	Flerbostadshus (hus 1) Närservicecentrum (h...	Starrbäcksä...	Uppland, Stockholm, Ladugårdsgärdet, Svea artilleri 3, Bo Bergm...	Strindbergsgatan 23 har också registrerats som gatuaadress.
ARKM.B00011	Villa		Uppland, Stockholm, Bromma, Södra Ängby, Mellanakten 6, Äng...	Året avser när ritningarna har utförts. Fältkomplettering har äv...
ARKM.B00012	Småhusområde		Uppland, Stockholm, Stockholm, Bromma, Norra Ängby, Halsring...	Möjbrovägen 1 har också registrerats som gatuaadress. Året av...
ARKM.B00013	Småhusområde		Uppland, Stockholm, Bromma, Eneby	
ARKM.B00014	Småhusområde	Bällsta trädg...	Uppland, Stockholm, Bällsta	
ARKM.B00015	Villa		Uppland, Stockholm, Bromma, Höglandet, Versmakaren 7, Nocke...	Fältkomplettering har även utförts av MJ.
ARKM.B00016	Villaområde		Uppland, Stockholm, Stockholm, Bromma, Äppelvikén, Alviksväge...	Flyttat från stadsdel: Stora Mossen. Som gatuaadress har också ...
ARKM.B00017	Villa		Uppland, Stockholm, Bromma, Olofslund, Dragkistan 1, Västerle...	Fältkomplettering har även utförts av MJ.
ARKM.B00018	Eiraskolan		Uppland, Stockholm, Kungsholmen, Munklägret 13, Parmmätarg...	Ytterligare byggmästare: Nilsson, Curt. Som gatuaadress har oc...
ARKM.B00019	F d Bromma kommunala flickskola	Äppelvikssk...	Uppland, Stockholm, Stockholm, Bromma, Äppelvikén, Gamla vä...	Ritningar till ursprungsskolan finns ej. Troligen ritad 1923-192...
ARKM.B00020	St Eriks folkhögskola (f d Riksbyskolan)		Uppland, Stockholm, Stockholm, Bromma, Riksby, Gångmattan 2...	Provisoriska skolpaviljonger skulle rivas i jan 1962 enl. bygglov...
ARKM.B00021	Abrahamsbergskolan		Uppland, Stockholm, Bromma, Abrahamsberg, Läraboken 13, Gu...	Som gatuaadresser har också Ritarvägen 9-21 och Abrahamsbe...
ARKM.B00022	Polhemsgymnasiet (del av)		Uppland, Stockholm, Stockholm, Kungsholmen, Segelbåten 9, Pol...	Nybyggnad av kontors- och skollokalerna på tomten nyligen får...
ARKM.B00023	Musikhögskolan I f d Statens normalskola		Uppland, Stockholm, Ladugårdsgärdet, Svea artilleri 1, Valhallavä...	

Ett nätverk av platser

- En auktoritetsvokabulär som ett standardiserat och kontrollerat dataset för byggnader
- Register över 16 000 svenska byggnader som omvandlas till öppna länkade data
- Kulturnavslista "Byggnader i Sverige"
- Matchning och länkar mot Wikidata

Verktyg

- Sidor som länkar hit
- Relaterade ändringar
- Specialsidor
- Permanent länk
- Sidinformation
- Använd som referens
- Hämta förkortad url
- Ladda ner QR-kod

På andra projekt

Språk

Беларуская

Deutsch

English

Español

Polski

Português

Русский

Українська

online system

[redigera | redigera wikitext]

Wikidata: Växjö domkyrka (Q1236720), *domkyrka i Växjö*
Aliases: None

Växjö domkyrka är församlingskyrka i Växjö stads- och domkyrkoförsamling och stiftskyrka (domkyrka) för Växjö stift. Kyrkan är av medeltida ursprung, men har i hög grad präglats av 1800-talets och 1900-talets restaureringar.

Domkyrkan ligger sydöst om **Stortorget** och nordöst om stadens **järnvägsstation**, nära **Växjösjön** men åtskild från vattnet av en banvall. Platsen var ursprungligen en **halvö**, innan sjön sänktes 1814.^[1]

Kyrkan är med en höjd på 63 meter Växjö's näst högsta byggnad.^[källa behövs] Den är uppförd i tegel, i sparsam omfattning ingår även mönsterhuggen kvadersten i byggnadsmaterialet. Fasaden är putsad.

Innehåll [dölj]

- 1 Byggnadshistoria
 - 1.1 Tidig medeltid
 - 1.2 1276–1740
 - 1.3 Restaureringar under 1800-talet
 - 1.4 Restaureringen 1958–1960
 - 1.5 Restaureringen 1995
- 2 Utsmyckningar och inventarier
 - 2.1 Stilvariation
 - 2.2 Kyrkklockor
- 3 Domkyrkans orglar
 - 3.1 Norra kororgeln
 - 3.2 Altarorgel
 - 3.3 Sidoskeppet
- 4 Diskografi
- 5 Verksamhet
- 6 Bilder
 - 6.1 Exteriör
 - 6.2 Interiör
- 7 Referenser
 - 7.1 Noter
 - 7.2 Litteratur
 - 7.3 Externa länkar och källor

[redigera | redigera wikitext]

[redigera | redigera wikitext]

Kyrkan har rötter i tidig medeltid och legenden om [Sankt Sigfrid](#) är knuten till den äldsta Växjö domkyrka, som var [biskopskyrka](#) redan på 1100-talet. Hans [helgonskrin](#) ([relikskrin](#)) förvarades i kyrkan fram till 1600-

Koordinater: 56.8774°N 14.8121

Kyrka

Växjö domkyrka, 2005.

Land	 Sverige
Län	Kronoberg
Ort	Växjö
Trossamfund	Svenska kyrkan
Stift	Växjö stift
Församling	Växjö stads- och domkyrkoförsamling
Koordinater	56.8774°N 14.8121°Ö
Invgid	medeltiden
Geonames	8128660

Wikidata

Öppna, strukturerade, länkade data

<https://wikidata.org>

Växjö Cathedral (Q1236720)

cathedral in Växjö, Sweden
Växjö domkyrka

 edit

▼ In more languages

Language	Label	Description	Also known as
English	Växjö Cathedral	cathedral in Växjö, Sweden	Växjö domkyrka
Danish	Växjö Domkirke	bygning i Sverige	Växjö domkirke Væxjö Domkirke
German	Dom zu Växjö	Kirchengebäude in Schweden	Domkirche zu Växjö
Spanish	Catedral de Växjö	No description defined	Catedral de Vaxjo Catedral de Växjö Catedral de Växjö
Finnish	Växjön tuomiokirkko	No description defined	
Polish	Katedra w Växjö	No description defined	
Russian	Кафедральный собор Векшё	No description defined	
Swedish	Växjö domkyrka	domkyrka i Växjö	

All entered languages

Statements

instance of	 Lutheran cathedral
	▼ 0 references
	+ add reference
	 architectural ensemble
	» 1 reference
	+ add value
inception	 13. century
	▼ 0 references
	+ add reference
	+ add value

Wikidata

- Wikipedias systerprojekt
- Flerspråkig, öppen kunskapsbas som alla kan bidra till
- All data är öppen licensierad, maskinläsbar och lätt att återanvända

Växjö Cathedral

cathedral in Växjö, Sweden

Växjö domkyrka

In more languages

Language	Label
English	Växjö Cathedral
Danish	Växjö Domkirke
German	Dom zu Växjö
Spanish	Catedral de Växjö
Finnish	Växjön tuomiokirkko
Polish	Katedra w Växjö
Russian	Кафедральный собор Векше
Swedish	Växjö domkyrka

All entered languages

Statements

instance of

inception

Кафедральный собор Векше

Дата створення / заснування

13 століття

Країна

Швеція^[1]

Адміністративна одиниця

Векше (комуна)^[1]

Місце розташування

Векше

Дієцезія

Diocese of Växjö^d

З матеріалу

цегла

Архітектурний стиль

Цегляна готика

Орендар

Q15616763?

Статус спадщини

ecclesiastical listed building complex^{d[2]}

Висота

69,5 м

Wikidata

- Via SPARQL queries kan komplexa frågor ställas
- Data används och visas i externa webbsidor
- Kulturarvsdata sätts i mycket större sammanhang

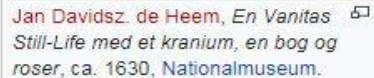

情報

用途	公共図書館
設計者	グンナール・アスプルンド
建築主	ストックホルム市
着工	1920年
竣工	1928年
所在地	 スウェーデン・ストックホルム、スヴェアヴェーゲン通り73
座標	 北緯59度20分36.17秒 東経18度03分15.48秒

Fra Wikipedia, den frie encyklopædi

i. i **Nederlandene** var et meget populært motiv. I dag er motivet stadig

Sophie-Madeleine

La reine Sophie-Madeleine de Danemark.

Titres

Reine consort de Suède-Finlande

12 février 1771 — 29 mars 1792
(21 ans 1 mois et 17 jours)

Prédécesseur Louise Ulrique de Prusse
Successesseur Frédérique de Bade

Princesse héritière consort de Suède et de Finlande

1er octobre 1766 — 12 février 1771
(4 ans 4 mois et 11 jours)

Reine douairière de Suède

29 mars 1792 — 21 août 1813
(21 ans 4 mois et 23 jours)

Biographie

Titulature Princesse de Danemark et de Norvège

Dynastie Maison d'Oldenbourg

amicizia fu così profonda da divenire proverbiale.

Nella successiva guerra contro i Filistei, lo spirito di Samuele predisse a Saul la sconfitta degli israeliti^[2], ma egli mosse ugualmente battaglia a Ghibboa, dove venne duramente sconfitto: "Così finì Saul con i tre figli; tutta la sua famiglia perì insieme" (1Cr 10,8-13). anche se, secondo un'altra tradizione biblica, sua figlia Micomach combatte con

In ***the first week of being online***, our images on Wikimedia Commons were used in more than 100 articles and they were viewed 104 000 times.

In 6 weeks they had 400 000 views.

Now, they are in over 6 000 articles.

They have had 44 million views in 2020.

God to reform Christianity and introduce a new church."^[13]

beliefs, but he brought a technique, later known as **hypnotism**, that it was claimed could

Davide e Saul (1885) di Julius Kronberg

bes, e solo successivamente Davide prese

Hypnotic séance. Painting by Swedish artist Richard Bergh, 1887.

Summanen, Henrik, *Kulturarvets digitalisering*, Vulkan, [Stockholm], 2021

Ambrosiani, Aron & Larsson, Åsa M, *Hur FAIR är svensk digitiserad kulturarvsdata idag? [Elektronisk resurs]*, Lärdomshistoriska samfundet, Lund, 2023

Fagervig, Alicia. *Wikidata for Authority Control: Sharing Museum Knowledge With the World*. Digital Humanities in the Nordic and Baltic Countries Publications 5 (1): 222-39. 2023.

Nationell strategi för digitalt kulturarv [Elektronisk resurs], Riksantikvarieämbetet, Visby, 2024

Projektet Användbara auktoriteter för datadriven samlingsforskning.
<https://www.nationalmuseum.se/anv%C3%A4ndbara-auktoriteter-f%C3%B6r-datadriven-samlingsforskning>

Projektet Ett nätverk av platser
<https://magasink.se/2024/10/flera-museer-i-pilotprojekt-vi-ska-forsoka-laga-syste/emet/>
<https://wikimedia.se/2024/12/17/wikidata-och-ett-natverk-av-platser/>
<https://ettnatverk.wordpress.com/>

Person sitting in a chair talking on a cell phone

Caption attempted by Microsoft Computer Vision

Label detection

Clarifai	people	seat
	two	one
	adult	son
	painting	three
	baby	wear
	religion	furniture
	group	Mary
	art	saint
	woman	offering

karin.glasemann@wikimedia.se

